

**ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ СИСТЕМИ
КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА**

Внаслідок постійного зростання значимості і розвитку практики корпоративного управління на підприємствах з'являється насущна потреба у його періодичній оцінці. Оскільки корпоративне управління відображає внутрішній стан будь-якого господарюючого суб'єкта, то фундаментально міняється місія та роль внутрішніх аудиторів. На нашу думку, основна тенденція полягає насамперед у переорієнтації їх діяльності з оцінки контрольних механізмів на об'єктивну оцінку систем корпоративного управління, управління ризиками та внутрішнього контролю підприємства. Так, Каменська Т. зазначає, що в процесі просування бізнесу до організованого управління цінність традиційного внутрішнього аудиту буде надалі знижуватися. Бізнес зажадає більшого професіоналізму персоналу служби внутрішнього аудиту. І там, де внутрішній аудит має відповідні навички та компетенції у сфері корпоративного управління, він зможе приносити керівництву та акціонерам значну користь [1, 45].

Ми встановили, що сучасні вітчизняні наукові дослідження в основному стосуються вивчення системи корпоративного управління без взаємозв'язку з питаннями внутрішнього аудиту. У свою чергу, розкриття методики внутрішнього аудиту проводиться з точки зору аудиту лише окремих процесів фінансової звітності.

Основною причиною, яка викликає необхідність проведення внутрішнього аудиту корпоративного управління, виступає потреба у визначенні спрямованості дій виконавців при реалізації будь-яких рішень на всіх управлінських рівнях фірми. Проте в процесі реалізації управлінських рішень відбуваються зміни внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, що також вимагає коригуючих дій. Тому для своєчасної реакції

на можливі зміни та відхилення при реалізації певних функцій менеджменту підприємства використовують внутрішній аудит як спосіб оцінки впливу на організацію змін внутрішнього та зовнішнього середовищ. Слід відмітити, що у ході аудиту системи корпоративного управління виявляються сильні та слабкі сторони існуючої в компанії практики корпоративного управління в порівнянні з її стратегічними цілями; встановлюються завдання, які необхідно вирішити у сфері корпоративного управління для досягнення цих цілей; розробляються конкретні рекомендації щодо удосконалення основних компонентів системи корпоративного управління [2].

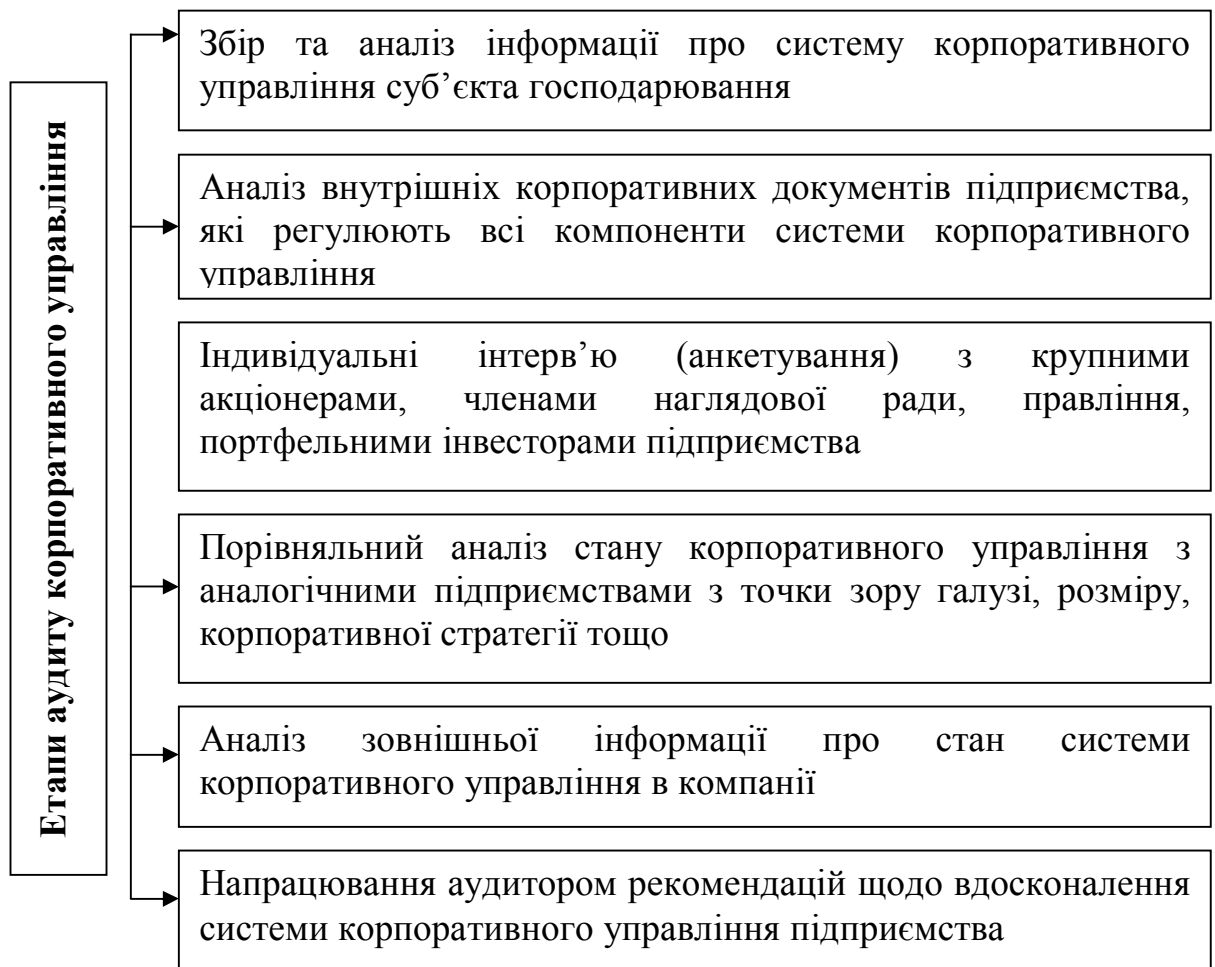
До основних засад внутрішнього аудиту корпоративного управління підприємства доцільно віднести такі:

- комплексний характер внутрішнього аудиту, що передбачає поділ сфери аналізу діяльності менеджменту підприємства на два модулі. Перший модуль включає поточний стан бізнес-процесів, на яких базується менеджмент підприємства. Внутрішній аудитор або команда аудиторів повинна проаналізувати стан процесів і представити керівництву їх опис. На підставі цього опису аудитор демонструє власникові слабкі сторони процесу керування підприємством. Другий модуль включає комплекс процедур перевірки результативності бізнесу, в результаті реалізації якого внутрішній аудитор продемонструє власникові наскільки ефективно працює менеджмент;

- конструктивний характер внутрішнього аудиту. Фінансовий аудит носить формальний і відособлений характер, а внутрішній аудит, на противагу цьому, повинен мати на меті поліпшення діяльності підприємства;

- незалежний характер внутрішнього аудиту. Це означає, що внутрішній аудитор повинен бути незалежний від менеджменту підприємства, тільки в цьому випадку від його діяльності буде користь для власника. У протилежному випадку менеджмент і внутрішній аудит просто домовляться і результати перевірки не будуть носити незалежного характеру [3, 25-26].

Проведення аудиту системи корпоративного управління господарюючого суб'єкта може включати етапи, представлені на рис.1.

Рис.1. Основні етапи проведення аудиту системи корпоративного управління підприємства

Підсумовуючи вищесказане, можна стверджувати, що внутрішній аудит системи корпоративного управління фірми виступає дієвим інструментом оцінки її якості та розробки пропозицій щодо підвищення ефективності функціонування суб'єкта господарювання в цілому.

Література:

1. Каменська Т. Внутрішній аудит системи корпоративного управління / Т.Каменська // Ринок цінних паперів України. – 2009.-№11-12. – С.45-48.
2. Баюра Д.О. Аудит у системі корпоративного управління акціонерних товариств [Електронний ресурс] / <http://arhiv.nbuv.gov.ua/portal>.
3. Немченко В. Практичний курс внутрішнього аудиту : підручник / В.В.Немченко, В.П.Хомутенко, А.В.Хомутенко. - К. : Центр учбової літератури, 2008. - 240с.